

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de avocatul Ina Pucas în interesele Societății Comerciale „Agent Construct” Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Rocon-Trans” împotriva Societății Comerciale „Agent Construct” Societate cu Răspundere Limitată privind rezoluțiunea contractului și încasarea sumei,

împotriva încheierii din 13 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău

(Dosarul nr. 2rc-37/24
NR. PIGD 2 2-22184882-01-2rc-22042024)

Restituirea cererii de apel, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar instanța de apel a respins cererea de repunere în termenul procedural omis de declarare a apelului.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru – jud. N. Mazur
Curtea de Apel Chișinău – jud. A. Panov, V. Mihaila, V. Cotorobai

19 februarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de către avocatul Ina Pucas în interesele Societății Comerciale „Agent Construct” Societare cu Răspundere Limitată,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Ion Malanciuc, *Președinte,*

Oxana Parfeni,

Diana Sătănilă, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 14 decembrie 2022, avocatul Marina Frecauțan în interesele SRL „Rocom-Trans” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SC „agent Construct” SRL, prin care a solicitat rezoluțiunea contractului de antrepriză nr. H-1458-1/2022 din 06 iunie 2022, încheiat între SRL „Rocon-Trans” și SC „Agent Construct” SRL și încasarea de la SC „Agent Construct” SRL în beneficiul SRL „Rocon-Trans” a sumei debitoare în mărime de 56000 euro și penalitatea în mărime de 560 euro, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. Prin hotărârea din 18 octombrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis acțiunea înaintată de SRL „Rocon-Trans” împotriva SC „Agent Construct” SRL privind rezoluțiunea contractului și încasarea sumei. S-a rezoluționat contractul de antrepriză nr. H-1458-1/2022 din 6 iunie 2022 încheiat între SRL „Rocon-Trans” și SC „Agent Construct” SRL. S-a încasat de la SC „Agent Construct” SRL în beneficiul SRL „Rocon-Trans” suma debitoare în mărime de 1107144, 05 lei, prejudiciul material cauzat în mărime de 221780,06 lei și a dobânzii de întârziere în mărime de 196525, 65 lei, taxa de stat achitată în sumă de 34580,78 lei și cheltuielile de asistentă juridică în mărime de 10000 lei, în total – 1570030,54 lei. S-a încasat de la SC „Agent Construct” SRL în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 15419, 22 lei.

3. La 6 decembrie 2023, avocatul Ina Pucas în interesele SC „Agent Construct” SRL a depus cerere de apel prealabil împotriva hotărârii din 18 octombrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea în termen a apelului, admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 18 octombrie 2023, cu pronunțarea unei noi hotărâri privind respingerea cererii de chemare în judecată.

4. Prin încheierea din 13 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea reprezentantului pârâtei SC „Agent Construct” SRL, avocatul Ina

Pucas, privind repunerea în termenul legal de declarare a apelului. S-a restituit reprezentantului pârâtei SC „Agent Construct” SRL, avocatul Ina Pucas, cererea de apel declarată împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 18 octombrie 2023, pronunțată în cadrul cauzei civile inițiată la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Rocon-Trans” împotriva SC „Agent Construct” SRL privind rezoluțiunea contractului și încasarea sumei, deoarece calea de atac a fost exercitată tardiv.

5. La 28 martie 2024, avocatul Ina Pucas în interesele SC „Agent Construct” SRL a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 13 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 martie 2024, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la faza primirii cererii de apel.

6. În motivarea recursului a indicat că, la 14 decembrie 2022 SRL „Rocon-Trans” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către SC „Agent Construct” SRL. Prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 18 octombrie 2023 s-a dispus admiterea cererii de chemare în judecată înaintate de SRL „Rocon-Trans” împotriva SC „Agent Construct” SRL privind rezoluțiunea contractului și încasarea sumei.

7. Menționează că, nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond la 6 decembrie 2023 a depus un apel nemotivat prin care a solicitat repunerea în termen a apelului.

8. Indică că, la 19 ianuarie 2024 a recepționat hotărârea integrală a instanței de fond.

9. Totodată, comunică că, ca temei pentru repunerea în termen al apelului a invocat faptul că reprezentantul SC „Agent Construct” SRL în ședința din data de 18 octombrie 2023 nu a fost. Contractul de asistenta juridică între avocat și SC „Agent Construct” SRL, în persoana administratorului Olesea Digolean a fost încheiat la data de 12 octombrie 2023 fiind informată că cu avocatul precedent contractul a fost reziliat. La încheierea contractului i-au fost transmise materialele dosarului pe care le deținea administratorul, cu condiția că la data de 16 octombrie 2023 va face cunoștință cu materialele dosarului, iar după asta vor decide dacă este necesar să depună careva cereri, în special în vederea efectuării expertizei tehnice în construcții.

10. Din motive familiale, duminică, la data de 15 octombrie 2023 a fost nevoită de urgență să se deplaseze în or. Ocnița, iar în dimineața de 17 octombrie 2023 tata său a decedat.

11. Astfel, în dimineața zile de 17 octombrie 2023 a expediat de pe posta electronica în adresa instanței judecătorești o cerere de amânare a ședinței din 18 octombrie 2023, pe prezenta cauza civilă, pe motivul decesului tatălui, înmormântarea fiind la 19 octombrie 2023.

12. Prin urmare, consideră că motivul invocat este unul excepțional, iar instanța de judecată neîntemeiat a respins cererea de amânare, iar examinarea acțiunii a fost în lipsa reprezentantului SC „Agent Construct” SRL fiindu-i încălcat dreptului la un proces echitabil, garantat prin art.6 CoEDO.

13. Notează că, astfel, au fost lipsit de dreptul de a face explicații pe cazul dat, de a înainta cereri și probe în susținerea poziției sale și de a contesta hotărârea judecătorească în termenul stabilit.

14. Subliniază că, după ședință pe portalul instanței judecătorești nu a fost nici o informație că la data de 18 octombrie 2023 a fost pronunțată hotărârea și nici la sediul recurentului nu a fost expediată înștiințarea.

15. Indică că, despre hotărârea contestată a aflat la data de 5 decembrie 2023, informându-se de pe portalul instanței judecătorești, deoarece hotărârea dată a fost publicată la data de 27 noiembrie 2023.

16. Consideră că, apelantul a omis termenul de contestare a hotărârii instanței de fond pe motive întemeiate, deoarece ședința din 18 octombrie 2023 a avut loc în lipsa reprezentantului, care nu a putut să se prezinte din motive întemeiate, iar hotărârea pronunțată în această zi nu fost adusă la cunoștință.

17. De asemenea reține că, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 martie 2024 s-a dispus respingerea cererii reprezentantului pârâtei „SC „Agent Construct” SRL, avocatul Ina Pucas, privind repunerea în termenul legal de declarare a apelului. S-a restituit reprezentantului pârâtei „SC „Agent Construct” SRL, avocatul Ina Pucas, cererea de apel declarată împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediu Centru, din 18 octombrie 2023, pronunțată în cadrul cauzei civile inițiată la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Rocon-Trans” împotriva SC „Agent Construct” SRL privind rezoluțiunea contractului și încasarea sumei, deoarece calea de atac a fost exercitată tardiv.

18. Indică că, pentru a ajunge la această concluzie instanța de apel a indicat că potrivit art. 113 alin. (1) Cod de procedură civilă dreptul de a efectua actul de proceduri încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

19. Astfel, potrivit materialelor pricinii Colegiul a constatat, că reprezentantul apelantei SC „Agent Construct” SRL, avocatul Ina Pucas, a depus cererea de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, dispozitivul căreia a fost pronunțat la 18 octombrie 2023, la data de 6 decembrie 2023, solicitând repunerea în termen a cererii de apel.

20. De asemenea, Colegiul a stabilit că rezultatul ședinței de judecată din 18 octombrie 2023, la care a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 18 octombrie 2023, pronunțat în actuala cauză, a fost publicat pe pagina web a instanței de fond la data de 18 octombrie 2023, fapt confirmat prin extrasul de pe portalul instanțelor naționale de judecată, fiind indicat că acțiunea a fost admisă. Or, scopul existenței portalului național al instanțelor de judecată îl constituie susținerea unui mediu informațional virtual și accesibil pentru cetățeni, iar instanța de fond a informat ambele părți că hotărârea va fi publicată pe portalul instanțelor de judecată.

21. Subliniază că, Colegiul a notat că avocatul Ina Pucas avea împuterniciri de a reprezenta interesele pârâtei SC „Agent Construct” SRL, inclusiv pentru a declara apel, din data de 12 octombrie 2023, data de când cunoștea sau trebuia să cunoască despre dosarul în cauză. Cu toate acestea partea, prin intermediul reprezentantului său, a declarat apel abia în data de 6 decembrie 2023.

22. Indică că, cu concluziile instanței de apel nu este de acord pe motiv că contravin circumstanțelor cauzei.

23. Astfel, potrivit alin. (1), (4) art.116 din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

24. Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

25. Astfel reține că, pe portalul instanțelor judecătorești la rubrica „agenda ședințelor” pe prezenta cauza civilă la data de 18 octombrie 2023 la rubrica „rezultatul ședinței” este indicat „ședința nu a avut loc, admis”, ceea ce a făcut să înțeleagă că a fost admisă cererea de amânare. Ulterior nu a putut afla pe când a fost stabilită următoare ședință. Astfel, căutând hotărârea judecătorească pe o altă cauză civilă, la data de 5 decembrie 2023 a depista publicarea dispozitivului hotărârii judecătorești pe prezenta cauza civilă abia la data de 27 noiembrie 2023.

26. Mai mult, decât atât, modul în care a fost publicată informația pe portalul instanțelor judecătorești face să ajungă la concluzie că de fapt la data de 18 octombrie 2023 dispozitivul hotărârii contestate nici nu a fost redactat.

27. Totodată, subliniază că, instanța de apel indică că reprezentantul apelantului urma să se informeze despre hotărârea pronunțată, însă de fapt pct.17 din Regulamentul privind publicarea hotărârilor pe portalul național al instanțelor de judecată și pagina web Curții Supreme de Justiție aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.658/30 din 10 octombrie 2027, stabilește că hotărârile judecătorești, pronunțate de judecătorii și de curțile de apel, sunt transferate din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor pe portalul unic al instanțelor de judecată, în regim real, obligațiunea care evident nu a fost respectată de instanța de fond.

28. Urmare celor expuse consideră că apelul în interesele SC „Agent Construct” SRL a fost depus peste termenul legal din motive obiective și întemeiate, iar încheierea instanței de apel este pasibilă de a fi casată.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

29. Art. 427 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: să respingă recursul și să mențină încheierea.”

30. Art. 362 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de apel se întrerupe prin decesul participantului la proces care avea interes să facă apel sau prin decesul mandatarului căruia i se comunicase hotărârea. În astfel de cazuri, se face o nouă comunicare la locul deschiderii succesiunii, iar termenul de apel începe să curgă din nou de la data comunicării hotărârii. Pentru moștenitorii asupra cărora au fost instituite măsuri de ocrotire judiciară sau pentru cei dispăruți fără veste termenul curge din ziua în care se numește tutorele sau curatorul.

Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.”

31. Art.116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă,

„Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a

cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.”

32. Art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

33. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, potrivit extrasului din poșta electronică, copia încheierii motivate din 13 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost comunicată reprezentatului recurentului SC „Agent Construct” SRL – avocatul Ina Pucas la 9 aprilie 2024 (f.d. 226, V-I). Astfel, se consideră că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă la 28 martie 2024.

34. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând prevederile art. 426, alin. (3) din Codul de procedură civilă a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs, au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

35. Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs, în raport cu materialele dosarului și prevederile legale aplicabile speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de avocatul Ina Pucas în interesele SC „Agent Construct” SRL, urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din motivele ce succed.

36. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, dispozitivul hotărârii primei instanțe, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Rocom-Trans” împotriva SC „Agent Construct” SRL, cu privire la rezoluțiunea contractului de antrepriză și încasarea sumei, a fost pronunțat la 18 octombrie 2023.

37. Totodată, rezultatul examinării cauzei a fost plasate pe site-ul oficial al instanței de judecată în aceeași zi, la 18 octombrie 2023.

38. Completul de judecată constată că, cererea de apel împotriva hotărârii din 18 octombrie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru a fost depusă de avocatul Ina Pucas în interesele SC „Agent Construct” SRL, la data de 6 decembrie 2023, cu depășirea termenului de 30 de zile, prevăzut de art.362 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

39. Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 13 martie 2024 corect a restituit reprezentantului pârâtei SC „Agent Construct” SRL, avocatul Ina Pucas, cererea de apel declarată împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 18 octombrie 2023, ca fiind exercitat tardiv.

40. În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 18 octombrie 2023, în temeiul art. 111 alin.(3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 19 octombrie 2023, ultima zi a termenului fiind 17 noiembrie 2023.

41. La caz, instanța de apel justificat a reținut că, reprezentantului pârâtei SC „Agent Construct” SRL, avocatul Ina Pucas, a declarat apelul peste termen. Or, recurentul are obligația de a se folosi cu bună-credință de drepturile sale procedurale, în conformitate cu prevederile art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție precizează că, alegațiile aduse de către recurent nu justifică omiterea termenului de declarare a apelului, în situația în care apelantul/recurent a cunoscut despre examinarea cauzei în procedura contencioasă generală.

42. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu poate accepta ipoteza recurentului, precum că a omis termenul de contestare a hotărârii deoarece ședința de judecată din 18 octombrie 2023 a avut loc în lipsa reprezentatului, iar hotărârea pronunțată nu a fost adusă la cunoștință, or, art. 362 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă prevede cert că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii. Iar, în sensul coroborat al art. 362 alin. (1) și art. 111 din Codul de procedură civilă, termenul de exercitare a căii de atac în ordine de apel începe să curgă din ziua imediat următoare datei calendaristice emiterii și pronunțării hotărârii judecătorești și nicidecum nu depinde de momentul comunicării actului judecătoresc de dispoziție sau faptul neparticipării la pronunțarea dispozitivului hotărârii.

43. În opinia instanței de recurs, avocatul Ina Pucas în interesele SC „Agent Construct” SRL avea obligația prezumată de a manifesta diligență și să se conformeze prevederilor legale, făcând uz în interiorul termenului legal de dreptul său de a ataca cu apel hotărârea primei instanțe, în caz contrar intervenind *uno ictu* aplicarea, cu titlu de sancțiune procedurală, restituirea apelului ca fiind depus în afara termenului legal, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

44. În acest sens, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că legiuitorul a instituit în mod imperativ termen pentru exercitarea căii de atac, asigurând astfel stabilitatea raporturilor juridice dintre părți și evitarea incertitudinii pentru o perioadă îndelungată de timp, în care apar, derulează și se modifică o complexitate de relații dintre părți sub egida unor norme de drept distincte. Deci, admiterea exercitării unei căi de atac în afara termenului legal ar constitui o încălcare a principiului legalității și securității raporturilor juridice și respectiv, o soluție inadmisibilă în conjunctura ordinii de drept naționale.

45. La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a apreciat că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. S-a subliniat că aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu v. România, cauza Marckx v. Belgia).

46. În cauza Melnic v. Republica Moldova, Înalta Curte a constatat violarea securității raporturilor juridice (art. 6 § 1 al Convenției) pentru admiterea, într-o cauză cu privire la recuperarea prejudiciilor, a unui recurs depus peste termen, fără a se expune asupra obiecției reclamantului că recursul este tardiv.

47. În această ordine de idei, corelând circumstanțele faptice constatate și expuse supra, cu normele legale pre citate, instanța de recurs ajunge la concluzia că reprezentantului pârâtei SC „Agent Construct” SRL, avocatul Ina Pucas nu a îndeplinit actul procedural în interiorul termenului legal instituit la art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

48. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în cauza Ponomaryov vs Ucraina că, deși în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după

o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

49. Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 13 martie 2024 a Curții de Apel Comrat a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că soluția emisă de către instanța de apel este una întemeiată legal și în corespundere cu circumstanțele cauzei, or, argumentele și probele invocate în susținerea cererii de recurs sunt contrare legislației procesuale și lipsite de relevanță.

50. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă.

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul declarat de avocatul Ina Pucas în interesele Societății Comerciale „Agent Construct” Societare cu Răspundere Limitată împotriva încheierii din 13 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Ion Malanciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă